

Pressiteade

Luxembourg, 30. september 2021

Parem andmevahetus aitaks rändajate smugeldamise vastu võidelda

Europol, Euroopa Liidu õiguskaitsealase koostöö amet, toetab ELi liikmesriike rändajate smugeldamise vastu võitlemisel. Osa sellest rollist hõlmab teabevahetust. Europolil on aga pidevalt probleeme juurdepääsu saamisel kõigile asjaomastele kriminaalvaldkonna andmebaasidele ning väliste teabeallikate täielikul kasutamisel. See on järelalus Euroopa Kontrollikoja eriaruandest, milles kutsutakse üles parandama andmevahetuse toimimist, eelkõige selleks, et saavutada andmebaaside täielik koostalitlusvõime.

„Rändajate smugeldamine on viimastel aastatel kujutanud endast ELi jaoks suurt humanitaar- ja julgeolekuprobleemi,“ ütles aruande eest vastutav kontrollikoja liige Bettina Jakobsen. „Europol on liikmesriikide jaoks rändajate smugeldamise vastases võitluses hinnatud partner. Europolil kui teabevahetuskeskusel peab olema juurdepääs kõigile asjakohastele andmeallikatele ja ta peab neid süstemaatiliselt kasutama, kuid praegu see nii ei ole. Loodame, et meie audit mõjutab Europoli määruse käimasolevat läbivaatamist.“

Europoli hinnangul kasutab umbes 90% ebaseaduslikult ELi piiri ületavatest inimestest rändajate smugeldajate, peamiselt kuritegelike rühmituste abi, kes on seotud ka muude kuritegevuse valdkondadega, nagu dokumendipettus või inimkaubandus. Õiguskaitsealane tegevus rändajate smugeldamise vastu võitlemisel kuulub aga liikmesriikide kohustuste hulka. Europol toimib koordineerimis- ja teabevahetuskeskusena. Kõnealuste teenuste kvaliteet sõltub suuresti sellest, kui aktiivselt Europoli partnerid temaga teavet jagavad. Audiitorid märgivad, et liikmesriikide kaasatus on erinev ja mõnikord on andmed puudulikud.

Europoli on mõjutanud probleemid läbirääkimiste pidamisel prioriteetsete kolmandate riikidega, et saada juurdepääs päritolu- ja transiidiiriikides läbiviidavate kriminaaluurimiste operatiivandmetele. Tal ei ole olnud võimalik oma ülesannete täitmiseks vahetult koguda ja analüüsida eraõiguslikult isikutelt saadud teavet ning ta ei kasuta järjepidevalt (või ei kasuta üldse)

Pressiteate eesmärk on edastada Euroopa Kontrollikoja eriaruande põhisõnumid. Eriaruanne on tervikuna kättesaadav veebisaidil eca.europa.eu.

ECA Press

12, rue Alcide De Gasperi – L-1615 Luxembourg

E: press@eca.europa.eu @EUAuditors eca.europa.eu

selliseid väliseid andmeallikaid nagu viisainfosüsteem ja broneeringuinfo. Europolil on olnud probleeme ka andmete vahetamisel teiste ELi asutustega. Eelkõige soovivad audiitorid Europolil tugevdada koostööd Frontexiga vastastikuse andmevahetuse kaudu ja Eurojustiga kaudse juurdepääsu abil andmebaasidele. Abi oleks ka uuenduslike IT-protsesside (nt andmekaeve ja tehisintellekt) kasutamisest andmete töötlemisel ja vahetamisel partnerite vahel. Seni ei ole Europol neid vahendeid kasutanud. Kavandatud põhjalikud muudatused IT-taristus annavad talle selleks võimaluse.

Tulemuslikkuse osas märgivad audiitorid, et Europoli partnerid hindavad tema pakutavat strateegilist ja operatiivtuge, kuid Europoli tulemusi rändajate smugeldamise vastases võitluses üldiselt ei mõõdeta. Mõned menetlused ei ole piisavalt struktureeritud, näiteks juhtumite tähtsusjärjestamine, et eraldada vahendeid sinna, kus neid kõige rohkem vajatakse.

Selgitav taustteave

Peamine rändajate smugeldamist käsitlev ELi õigusakt on nn kaasaaitamisdirektiiv; iga liikmesriik kasutab siiski omaenda määratlust selle kohta, mis on rändajate smugeldamine. Europolil ei ole täitevolitusi ja ta ei saa kurjategijaid vahistada.

Eriaruanne nr 19/2021: „Europoli toetus rändajate smugeldamise vastu võitlemiseks: hinnatud partner, kuid andmeallikaid ja tulemuste mõõtmist on liiga vähe kasutatud” on kättesaadav [kontrollikoja veebisaidil](#).

Hiljuti avaldas kontrollikoda aruanded [ELi mittekuuluvate riikidega tehtava tagasivõtualase koostöö](#) ja [Frontexi tegevuse tulemuslikkuse](#) kohta.

Pressikontakt

Kontrollikoja pressibüroo: press@eca.europa.eu

- Claudia Spiti – e-post: claudia.spiti@eca.europa.eu – mobiil: (+352) 691 553 547
- Vincent Bourgeais – e-post: vincent.bourgeais@eca.europa.eu – mobiil: (+352) 691 551 502